

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 37/2012-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. januára 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. L. D., K., zastúpeného advokátom Mgr. Ing. P. H., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Er/40/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. L. D. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. marca 2011 a 22. marca 2011 doručená sťažnosť Ing. L. D., K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom Mgr. Ing. P. H., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Er/40/2010.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ 15. januára 2010 podal súdnemu exekútorovi JUDr. Š. B., K. (ďalej len „súdny exekútor“), návrh na vykonanie exekúcie na základe rozsudku okresného súdu č. k. 12 C/248/2002-257 z 28. novembra 2008 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co/80/2009 z 13. októbra 2009 s tým, že súdny exekútor podal na okresnom súde žiadosť o udelenie poverenia. Povinný podal 11. marca 2010 námietky proti exekúcii, námietky proti trovám exekúcie a návrh na odklad exekúcie.

„Tieto námietky a návrh na odklad mali byť Okresným súdom Prešov bezodkladne zamietnuté z dôvodu,... že ich nepodala fyzická osoba, ale právnická osoba, ktorá nemá na odklad nárok, ďalej z dôvodu,... že podanie dovolania k Najvyššiemu súdu SR, na ktoré sa povinný odvolával, nie je dôvodom na nevykonanie exekúcie na základe právoplatných rozsudkov tak prvostupňového Okresného ako aj druhostupňového Krajského súdu Prešov. Exekútorský úrad o tom upovedomil súd obratom svojim podaním zo dňa 12. 03. 2010.

Pretože sťažovateľ má právo na vyriešenie veci bez zbytočných prietáhov a nemohol toho dosiahnuť, keď ešte ani v októbri 2010 OS Prešov nijako nereagoval, tak vzhľadom na nepochopiteľné prietahy na Okresnom súde Prešov v tejto veci sp. zn.: 10 Er/40/2010, podal dňa 28. 10. 2010 sťažovateľ osobne sťažnosť na prietahy v konaní adresovanú predsedovi Okresného súdu Prešov.

Zrejme pod týmto tlakom sťažnosti sťažovateľa predsedovi súdu, OS Prešov svojim podaním antidatovaným zo dňa 16. 11. 2010 konečne zaslal námietky povinného a Výzvu na vyjadrenie sa k nim právnenému zástupcovi oprávneného. Tieto došli právnenému zástupcovi oprávneného až dňa 03. 12. 2010 a okamžite obratom svojim podaním zo dňa 04. 12. 2010 sa k nim oprávnený vyjadril a vyjadrenie zaslal súdu. Pritom žiadal o rozhodnutie OS Prešov vo veci námietok povinného čo najskôr.

Medzitým dňa 01. 12. 2010 dostal sťažovateľ... odpoveď od predsedu súdu na svoju sťažnosť datovanú dňom 22. 11. 2010. Sťažovateľ sa tak domnieval, že po tejto sťažnosti sa vec výrazne a relatívne rýchlo pohne dopredu.

Pretože sťažovateľ má právo na vyriešenie veci bez zbytočných prieťahov a nemohol toho dosiahnuť a keďže v odpovedi na sťažnosť, ktorú sťažovateľ dostal už dňa 01. 12. 2010 bola spomínaná výzva súdu právnenému zástupcovi na vyjadrenie sa k námietkam povinného voči exekúcii zo dňa 16. 11. 2010, avšak táto ešte stále nebola právnenému zástupcovi sťažovateľa doručená (nakoniec bola doručená až dňa 03. 12. 2010), tak sťažovateľ osobne už dňa 02. 12. 2010 podal druhú sťažnosť na prieťahy v konaní adresovanú predsedovi Okresného súdu Prešov.

Následne už aj Najvyšší súd SR dňa 04. 02. 2011 zamietol dovolanie povinného voči Rozsudku súdu druhého stupňa, na ktoré dovolanie sa povinný v pôvodných námietkach voči exekúcii odvolával.

Pretože sťažovateľ má právo na vyriešenie veci bez zbytočných prieťahov a nemohol toho dosiahnuť a keďže napriek Uzneseniu NS SR ešte ani začiatkom marca 2011 stále OS Prešov v uvedenej veci nerozhodol, podal po 9 rokoch od podania žaloby a po vyše jednom roku od podania návrhu na exekúciu dňa 04. 03. 2011 aj právny zástupca sťažovateľa kvalifikovanú oficiálnu v poradí už tretiu písomnú sťažnosť na prieťahy v konaní adresovanú predsedovi OS Prešov.

Napriek tejto tretej sťažnosti na prieťahy v konaní, Okresný súd vo veci doposiaľ do dňa 21. 03. 2011 ani nerozhodol, alebo o tom nemá sťažovateľ aspoň doposiaľ žiadnu správu a ani sťažovateľ ani právny zástupca sťažovateľa nemá do dnešného dňa ani odpoveď predsedu súdu na druhú a ani na tretiu sťažnosť na prieťahy v konaní. Keďže sa nepohla exekúcia dopredu viditeľne, sťažovateľ požiadal právneho zástupcu o podanie tejto ústavnej sťažnosti. ...

Sťažovateľ sa domnieva, že vec nie je nijako zvlášť právne ani fakticky zložitá. Naopak právne je vec mimoriadne jednoduchá.

Sťažovateľ sa tiež domnieva, že jeho vlastné správanie nezavinilo žiadne prieťahy, ktoré by sa mu alebo jeho strane mohli pripočítať na ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prieťahom. ...

Sťažovateľ sa domnieva, že má právo požadovať aj finančné zadostučinenie za porušenie svojho základného ústavného práva aspoň vo výške 1200.- Eur. Teda cca iba tri Eurá denne za každý z doterajších vyše 365 dní umelého zdržiavania rozhodnutia. Tento návrh v zmysle § 50 ods. 3 zákona o Ústavnom súde odôvodňuje tým, že od začiatku roka

2010 až do dnešného dňa 21. 03. 2011 nebolo v exekučnom konaní definitívne rozhodnuté takže sťažovateľ bol a je v právnej neistote čo do existencie (alebo ne - existencie) svojho práva na exekúciu voči povinnému. ...

Svoju majetkovú aj nemajetkovú ujmu vidí sťažovateľ okrem iného aj v pocitoch neistoty, márnosti, krivdy a úzkosti vyplývajúcich zo situácie, keď súd za neprimeranú dobu 14 mesiacov rokov nerozhodol a ani plynulo nekonal v tomto nie relatívne, ale absolútne jednoduchom prípade, ktorého predmetom sú neoprávnené námietky povinného voči exekúcii. Sťažovateľ si uvedomuje, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia nie je prípadná náhrada škody, preto sa ani neodvoláva a ani neuplatňuje napr. sumu straty. Ale 1200.- Eur považuje za primeranú čiastku z dôvodu 14 mesačného trvania tohto konania a 14 mesačného denného stresovania.

Ďalej sa sťažovateľ domnieva, že má právo na náhradu nákladov za právne zastúpenie pred ústavným súdom, ktoré mu vzniká v súvislosti s podaním tejto sťažnosti vo výške $3 \times 123,50 \text{ Eur} + 3 \times 7,41 \text{ Eur}$ paušál ~ spolu 392,73 Eur za tri právne úkony čiže za prijatie a štúdium sťažnostného prípadu, za podanie sťažnosti na priedaň konania predsedovi OS Prešov a za prípravu a písomné podanie tejto písomnej sťažnosti na ÚS SR KE. “

Vzhľadom na skutočnosti uvedené v sťažnosti sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priedaňov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6. ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn.: 10 Er/40/2010 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Prešov prikazuje aby v konaní vedenom na OS Prešov pod sp. zn. 10 Er/40/2010 konal bez zbytočných priedaňov.

3. Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 1200.- Eur..., ktoré je Okresný súd Prešov povinný vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

4. Okresný súd Prešov je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania a právneho zastúpenia vo výške 392,73 Eur... na účet právneho zástupcu... do jedného mesiaca od doručenia tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu tohto základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne

z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 7/00, III. ÚS 100/01, III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06).

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Er/40/2010.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. ...

Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08, I. ÚS 326/2010).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietáchoch (II. ÚS 92/05).

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00, I. ÚS 27/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 38/04).

Ústavný súd z vyžiadaného súdneho spisu vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 10 Er/40/2010 zistil, že sťažovateľ podal 15. januára 2010 súdnemu exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie, ktorý 28. januára 2010 doručil okresnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Dňa 8. februára 2010 okresný súd vydal poverenie na vykonanie exekúcie č. 5707 065187*. Následne boli okresnému súdu 11. marca 2010 doručené námietky povinného proti exekúcii a námietky proti trovám exekúcie spolu s návrhom na odklad exekúcie z dôvodu, že povinný podal dovolanie proti namietanému rozsudku krajského súdu spolu so žiadosťou o odklad vykonateľnosti podľa § 243 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). Okresný súd 12. novembra 2010 zistil, že spis vedený na okresnom súde pod sp. zn. 12 C/248/2002 sa od 21. júna 2010 nachádza na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“). Dňa 16. novembra 2010 odoslal okresný súd námietky povinného sťažovateľovi s výzvou, aby sa k nim vyjadril. Sťažovateľ doručil svoje vyjadrenie okresnému súdu 8. decembra 2010, ktorý 19. januára 2011 súdneho exekútora vyzval, aby mu v lehote 10 dní zaslal exekučný spis sp. zn. Ex 6/2010.

Dňa 21. februára 2011 okresný súd výzvou adresovanou najvyššiemu súdu zisťoval, v akom štádiu je konanie o dovolaní a či bol povolený odklad vykonateľnosti namietaného rozsudku krajského súdu. Z podania sťažovateľa bolo zistené, že najvyšší súd rozhodol uznesením č. k. 5 Cdo 146/2010-391 zo 4. februára 2011, ktorým dovolanie povinného odmieta a sťažovateľovi nepriznal náhradu trov dovolacieho konania.

Okresný súd rozhodol 16. marca 2011 uznesením č. k. 10 Er/40/2010-44 tak, že námietky povinného proti exekúcii a proti trovám exekúcie a návrh povinného na odklad

exekúcie zamietol. Dňa 18. marca 2011 okresný súd rozhodol uznesením č. k. 10 Er/40/2010-46, ktorým zaviazal povinného na zaplatenie súdneho poplatku za námietky proti exekúcii v sume 71,50 €. Okresnému súdu bolo 23. mája 2011 doručené podanie povinného, v ktorom žiada o vrátenie exekučného spisu súdnemu exekútorovi, aby mohlo dôjsť k odblokovaniu jeho majetku z dôvodu, že po rozhodnutí o námietkach v marci 2011 uhradil súdnemu exekútorovi sumu, ktorá bola predmetom exekúcie s príslušenstvom a trovami exekúcie, čím sa naplnil účel konania a odstránil stav právnej neistoty sťažovateľa. Okresný súd vrátil predmetný exekučný spis súdnemu exekútorovi 27. mája 2011. Dňa 8. júna 2011 doručil súdny exekútor podanie okresnému súdu, ktorým vrátil poverenie na vykonanie exekúcie z dôvodu, že podľa § 60 písm. b) Exekučného poriadku upustil od vykonania exekúcie vzhľadom na to, že povinný splnil, čo mu ukladá rozhodnutie (§ 46 ods. 3 Exekučného poriadku).

Predmetom namietaného exekučného konania je splnenie povinnosti povinného, ktorý dobrovoľne nesplnil to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie súdu. Z hľadiska predmetu konania ide o bežnú agendu súdov v občianskoprávných veciach (§ 7 ods. 1 OSP), ktorá sa nevyznačuje výraznejšou náročnosťou z hľadiska právneho posúdenia.

V čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti sťažovateľa bolo predmetné exekučné konanie skončené, pretože došlo k upusteniu od vykonania exekúcie z dôvodu, že povinný v priebehu exekučného konania splnil, čo mu ukladalo predmetné súdne rozhodnutie. Predmetné exekučné konanie trvalo približne jeden a pol roka (od 15. januára 2010 do 8. júna 2011).

Okresnému súdu boli 11. marca 2010 doručené námietky povinného proti exekúcii a proti trovám exekúcie a tiež návrh na odklad exekúcie, ktoré okresný súd doručil sťažovateľovi na vyjadrenie až 16. novembra 2010. Zo sťažnosti a z vyjadrenia okresného súdu vyplýva, že sťažovateľ podal predsedovi okresného súdu 28. októbra 2010 prvú sťažnosť proti porušovaniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“), ktorú predsedníčka okresného súdu vybavila listom

z 22. novembra 2010. Sťažovateľ podal ďalšie sťažnosti podľa § 62 ods. 1 zákona o súdoch 2. decembra 2010, 10. februára 2011 a 4. marca 2011. Z prehľadu vyžiadaného súvisiaceho súdneho spisu okresného súdu je zrejmé, že po podaní prvej sťažnosti podľa zákona o súdoch došlo k náprave, pretože okresný súd začal konať vo veci plynule a bez toho, aby vo veci vznikli ďalšie obdobia nečinnosti. Okresný súd v novembri 2010 doručil sťažovateľovi námietky oprávneného na vyjadrenie, v priebehu januára a februára 2011 si zaobstaral ďalšie podklady na rozhodnutie o námietkach povinného (exekučný spis, výzva adresovaná najvyššiemu súdu o stave konania o dovolaní) a v marci 2011 rozhodol o námietkach povinného a o jeho poplatkovej povinnosti. V nadväznosti na to povinný uhradil súdnemu exekútorovi sumu, ktorá bola predmetom exekúcie s príslušenstvom a trovami exekúcie, na základe čoho súdny exekútor 8. júna 2011 vrátil okresnému súdu poverenie na vykonanie exekúcie, pretože upustil od vykonania exekúcie.

Z uvedených skutočností vyplýva, že okresný súd bol v namietanom exekučnom konaní nečinný v rozsahu 8 mesiacov (v období od 11. marca 2010 do 16. novembra 2010) s tým, že po podaní sťažnosti podľa § 62 ods. 1 zákona o súdoch došlo k náprave v postupe okresného súdu a ďalšie obdobia nečinnosti sa v predmetnom exekučnom konaní nevyskytli. V namietanom exekučnom konaní teda došlo k ojedinelému obdobiu nečinnosti okresného súdu. Ústavný súd dospel k záveru, že v namietanom konaní nedošlo zo strany okresného súdu k priet'ahom takej intenzity, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako priet'ahy porušujúce základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v namietanom konaní, a preto sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. januára 2012